

NOT: TSK'dan 5. dereceden ayrılan astsubayın 4200 ek gösterge rakamından yararlanamayacağı hakkında

T.C.
ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI
Yerel Yönetimler Genel Müdürlüğü

Sayı: E-53773008-622.02-5662939

01/02/2023

Konu: TSK'dan 5. Dereceden Ayrılan Astsubayın
4200 Ek Gösterge Rakamından
Yararlanamayacağı

..... BELEDİYE BAŞKANLIĞINA

İlgi: 30.01.2023 tarihli ve E-41204387-929-295-2090 sayılı yazı.

Türk Silahlı Kuvvetleri bünyesinde 5. derece astsubay kadrosunda görev yapmakta iken istifa ederek Başkanlığınız emrine açıktan atanan ve halen 3. derece şef kadrosunda görev yapan personelin ek göstergesine ilişkin ilgi yazı incelenmiştir.

Bilindiği üzere, 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 43 üncü maddesinde, "...B) Ek Gösterge: Bu Kanuna tabi kurumların kadrolarında bulunan personelin aylıkları; hizmet sınıfları, görev türleri ve aylık alınan dereceler dikkate alınarak bu kanuna ekli I ve II sayılı cetvellerde gösterilen ek gösterge rakamlarının eklenmesi suretiyle hesaplanır. II sayılı cetvelde yer alan unvanlarda değişiklik yapmaya ve yeni unvanlar ilave etmeye Cumhurbaşkanı yetkilidir.

Bu ek göstergeler, ilgililerin belirtilen sınıf ve görevlerde buldukları sürece ödemelere esas alınıp, terfi bakımından kazanılmış hak sayılmaz. Kurumların 1, 2, 3 ve 4 üncü dereceli kadrolarına atananlara uygulanacak ek göstergeler, ilgililerin daha önce bulunmuş oldukları kariyerleri ile ilgili sınıf veya ekli I sayılı Cetvelin Genel İdare Hizmetleri Sınıfı (g) bölümünde belirtilen görevlerde kazanılmış hak aylık derecelerine göre alabilecekleri ek göstergelerden düşük olamaz..." hükmü yer almaktadır.

148 sayılı Devlet Memurları Kanunu Genel Tebliğinde ise konuya ilişkin, "657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 43/B maddesi ikinci paragrafında yer alan; "Anılan hükmün uygulanmasında ilgililerin kariyerleri ile ilgili ek göstergeden yararlanabilmeleri kariyerleri dışındaki görevlere **ilk atamalarının kurumların 1-4 dereceli kadrolarına olması halinde mümkün olabilecektir. Bu şekilde atanmamış olanların anılan madde gereğince kariyerleri ile ilgili ek göstergeden yararlandırılması mümkün bulunmamaktadır...**" şeklinde açıklama yapılmıştır.

Bu düzenleme ile atama yoluyla kariyer sınıfının dışında bir sınıfta çalışmak durumunda kalanların, kariyer sınıfta kazanılmış hak aylıklarına göre alacakları ek göstergeden düşük olmamak üzere ek göstergeden yararlandırılarak mağdur edilmemeleri amaçlanmıştır. Ancak 2914 sayılı Yükseköğretim Personel Kanunu, 3269 sayılı Uzman Erbaş Kanunu, 926 sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanunu gibi diğer personel kanunlarına tabi olarak çalışmakta iken 657 sayılı Kanuna tabi bir kadroya ataması yapılanların bu haktan yararlanmasına imkân bulunmamaktadır.

Diğer taraftan, 1/7/2022 tarihli ve 7417 sayılı Devlet Memurları Kanunu ile Bazı Kanunlarda ve 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunun 6 ncı maddesi ile 657 sayılı Kanuna ekli (I) ve (II) sayılı Ek Gösterge Cetvelleri 15/1/2023 tarihinden geçerli olmak üzere değiştirilmiştir. Bu minvalde Türk Silahlı Kuvvetleri bünyesinde görev yapan personelin ek gösterge rakamları tekrar belirlenmiştir.

Ayrıca, 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun geçici 4 üncü maddesinde, "...

Bu Kanunda aksine bir hüküm bulunmadığı takdirde; iştirakçi iken, bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla bu Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamına alınanlar,

bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce 5434 sayılı Kanun hükümlerine tabi olarak çalışmış olup bu Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendine tabi olarak yeniden çalışmaya başlayanlar ile bunların dul ve yetimleri hakkında bu Kanunla yürürlükten kaldırılan hükümleri de dahil 5434 sayılı Kanun hükümlerine göre işlem yapılır. Bu fıkra kapsamına girenlerden 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin ek 10 uncu maddesi kapsamında bulunanların emekli kesenekleri ile kurum karşılıklarının hesabında, işgal ettikleri kadrolar için ilgili mevzuatında belirlenen unsurlar esas alınır.

Bu madde kapsamına girenlerin aylıklarının bağlanması, artırılması, azaltılması, kesilmesi, yeniden bağlanması, toptan ödemeleri, ilgi devamı, ihya ve borçlanmaları, diğer ödemeler ve yardımlar ile emeklilik ikramiyeleri hakkında bu Kanunla yürürlükten kaldırılan hükümleri de dahil 5434 sayılı Kanun hükümlerine göre işlem yapılır ve bu maddenin uygulanmasında mülga 2829 sayılı Kanun hükümleri ayrıca dikkate alınır. Ancak, Polis Akademisinde öğrenim görmekte olan öğrencilerin yetim aylıkları bu öğrenimleri süresince kesilmeksizin ödenmeye devam edilir.

...” hükmü yer almaktadır.

Yine, 5434 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununun mülga ek 67 nci maddesinde, “Daha önce atanmış ya da seçilmiş oldukları kadro, görev veya aylık almış oldukları dereceler için belirlenmiş olan ek göstergelerden daha düşük ek gösterge ödenmesi gereken veya ek göstergesi olmayan bir kadro, görev veya dereceye atanan ya da seçilenler; daha önceden yararlanmış oldukları ek gösterge rakamı ile halen buldukları kadro, görev veya dereceye ilişkin ek gösterge rakamı arasındaki farktan kaynaklanan kesenek ve karşılık tutarının tamamının aylıklarından kesilmesi suretiyle emeklilik açısından yüksek olan ek göstergeden yararlanmaya devam ederler. Bu Kanunun 12 nci maddesinin (II) numaralı fıkrasının (n) bendinde sayılanlar hariç, atandıkları veya seçildikleri kadro, görev ya da derecede en az altı ay görev yapmaksızın ek göstergesi daha düşük bir kadro, görev ya da dereceye atanan veya seçilenler hakkında bu fıkra hükümleri uygulanmaz.

...” hükmü yer almaktadır.

5434 sayılı Kanun hükümlerine tabi olarak kesenek ve karşılık tutarları hesaplananlar daha önceden yararlanmış olduğu ek gösterge rakamı ile halen buldukları kadro, görev veya aylık almış oldukları derecelere ilişkin ek gösterge rakamı arasındaki farktan kaynaklanan kesenek ve karşılık tutarının tamamının aylıklarından kesilmesi ve ilgililerden tahsil edilmesi suretiyle emeklilik açısından yüksek olan ek göstergeden yararlanabilmektedirler. 5434 sayılı Kanunun ek 67 nci maddesinde yer alan kesenek ve karşılık farkının ilgililerin aylıklarından kesilmesi zorunlu olup ilgililerin bu maddeden yararlandırılma veya yararlandırılmama hususundaki talepleri aranmamaktadır.

Bu minvalde, Türk Silahlı Kuvvetleri bünyesinde 5. derece astsubay kadrosunda görev yapmakta iken istifa eden ve Başkanlığınız emrinde halen 3. derece şef kadrosunda görev yapan personelin kazanılmış hak aylık derecesine karşılık gelen ek gösterge rakamından yararlandırılması gerektiği, kazanılmış hak aylık derecesine karşılık gelen ek gösterge rakamının (2200) olduğu ve daha önce yararlanmış olduğu ek gösterge rakamından (1900) yüksek olduğu dikkate alındığında mezkûr ek 67 madde hükmünün uygulanmasına gerek kalmadığı anlaşılmaktadır.

Bu itibarla, ilgili personelin 1. derece astsubay kadrosunda hiç görev yapmadığı hususu da dikkate alınarak ilgili personele 4200 ek gösterge rakamının uygulanmasının mümkün olmadığı değerlendirilmektedir.

Bilgilerini rica ederim.

.....

Bakan a.

Yerel Yönetimler Genel Müdürü